

Kraków, 31 marca 2022r.

RECENZJA

pracy doktorskiej lek. dent. Georgios Christopoulos
zrealizowanej w Katedrze Ortopedii Szczękowej i Ortodoncji
Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu pt.:

„Ocena wpływu odbudowy endodontyczno-protetycznej na tkanki zęba podczas leczenia ortodontycznego metodą elementów skończonych”.

Przedstawiona do oceny praca liczy 136 stron maszynopisu. Zawiera poprawny układ pracy z powszechnie przyjętym podziałem jego struktury na stronę tytułową, spis treści, wykaz skrótów, wstęp, przegląd piśmiennictwa, cele pracy, materiał i metody badań, wyniki, omówienie wyników i dyskusję, wnioski, piśmiennictwo, streszczenie w języku polskim i angielskim, spis rycin oraz spis tabel.

Kandydat podjął się, ciekawego, interdyscyplinarnego zagadnienia wpływu oddziaływania sił ortodontycznych na zęby po leczeniu endodontycznym rekonstruowane różnymi materiałami odbudowy protetycznej w porównaniu do zębów zdrowych. Jest to ważne zagadnienie, którego doświadcza każdy ortodonta w codziennej praktyce klinicznej leczenia ortodontycznego pacjentów dorosłych.

Po dobrze skonstruowanym wprowadzeniu Kandydat przedstawił zbyt obszerny przegląd piśmiennictwa, które z jednej strony niepotrzebnie zawiera tabelaryczne zestawienie oraz wykresy nie będące autorską treścią przeprowadzonych badań, a również zbyt obszernie opisał historię leczenia ortodontycznego.

Kandydat dokonał trafnego doboru aktualnego piśmiennictwa do omawianej problematyki jednakże kilkakrotnie zastosował cytacje nie będące pracami oryginalnymi, które w opracowaniach naukowych nie powinny mieć miejsca (jak np. pozycje piśmiennictwa nr 52, 79 i 90).

Kandydat jasno określił cele pracy oraz trafnie dobrał materiał i metody do realizacji założonych celów pracy. Wykazał umiejętność posługiwania się oprogramowaniem do analiz elementów skończonych. Praca została napisana poprawnie od strony językowej, stylistycznej i interpunkcyjnej. Drobne błędy zawarto bezpośrednio w pracy. Powinien jednak unikać stosowania nomenklatury zbliżonej do żargonu typu „lewa górna jedyńka” zamiast „lewy górny siekacz przyśrodkowy”. Oczywistym błędem schematycznym jest przedstawienie na

rycinie szóstej zęba zdrowego ze szkliwem tej samej grubości sięgającym do połowy wysokości korzenia, jak również szkliwem zarysowanym na kształt schodkowej korony protetycznej w zębie po leczeniu endodontycznym z wkładem z włókna szklanego oraz przedstawienie indywidualnego, lanego wkładu koronowo-korzeniowego z dotychczas uznawaną za jatrogenną powierzchnią nośną na kształt klina. Ponadto na przedstawianych rycinach zarys omawianych współrzędnych jest mało, a czasami wręcz niewidoczny.

Kolej rozdział dysertacji przedstawiający wyniki przeprowadzonych badań uwiarygadnia ich rzetelność i potwierdza wypełnienie założonych celów pracy.

Autor w dyskusji, w przejrzysty sposób omówił uzyskane wyniki umiejętnie odnosząc je do wcześniejszych badań innych autorów podając w podsumowaniu ważne sugestie kliniczne w odniesieniu do procedur protetyki stomatologicznej i ortodoncji. Przeprowadzone badania pozwoliły zalecić stosowanie wkładów z włókna szklanego w przypadku cienkich ścian korzeniowych ponieważ niski moduł sprężystości minimalizuje powstawanie naprężeń w korzeniu. Natomiast w każdym innym przypadku Kandydat zaleca stosowanie wkładów tytanowych lub indywidualnych lanych (badane były tylko ze stopu Cr-Co), które są sztywne, wykazując się wysokim modułem sprężystości co pozwala na jednolity rozkład naprężeń w zębie. To stwierdzenie, w mojej ocenie, byłoby lepszym wnioskiem z przeprowadzonych badań od tego, które Autor podał mówiąc, że „Indywidualny wkład lany generuje większe naprężenia w porównaniu do wkładu z włókna szklanego, w różnych typach obciążeń siłami ortodontycznymi w trzech płaszczyznach” co bardziej może być odbierane jako wynik badania niż wniosek z przeprowadzonych badań. W przypadkach zachowanej obręczy protetycznej Kandydat, w podsumowaniu, rekomenduje rekonstrukcje adhezyjne takie jak nakłady kompozytowe lub ceramiczne. Zwraca również uwagę na eliminowanie okluzyjnych węzłów urazowych. Za ważny odbieram również wniosek podany jako ostatni mówiący, że zastosowane (czyli przebadane w dysertacji) materiały do odbudowy korzenia po leczeniu endodontycznym są bezpieczne pod względem generowanych naprężeń przez siły ortodontyczne, z zachowaniem szczególnej ostrożności w przypadku ruchów protruzyjnych i retruzji, biorąc pod uwagę odpowiednią ilość zachowanych tkanek zęba.

Wszelkie zawarte w recenzji uwagi nie umniejszają jej wartości merytorycznej, którą oceniam bardzo dobrze.

W podsumowaniu pozytywnej recenzji stwierdzam, że rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, z późn. zm. Dlatego

przedkładam Wysokiej Radzie Wydziału Lekarsko – Dentystycznego Wrocławskiego Uniwersytetu Medycznego wnioszek o dopuszczenie lek. dent. Georgiosa Christopoulosa do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Prof. dr hab. Bartłomiej W. LOSTER

Prof. dr hab. Bartłomiej W. Loster
SPECJALISTA ORTODONCJI
PROTETYKI STOMATOLOGICZNEJ
i STOMATOLOGII OGÓLNEJ
9454889